KOMMISSIONENS AFGØRELSE (EU) 2017/1088

af 24. marts 2017

om statsstøttesag SA. 35484 (2013/C) (ex SA. 35484 (2012/NN)) vedrørende visse forskningsrelaterede delforanstaltninger, der finansieres i henhold til lovgivning om mælk og fedtstoffer

(meddelt under nummer C(2017) 1863)

(Kun den tyske udgave er autentisk)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 108, stk. 2, første afsnit,

under henvisning til opfordringen til interesserede parter til at fremsætte bemærkninger i henhold til ovennævnte bestemmelser ([1]) og under henvisning til deres bemærkninger, og

ud fra følgende betragtninger:

1. SAGSFORLØB

(1) Ved brev af 28. november 2011 og 27. februar 2012 anmodede Kommissionen Tyskland om flere oplysninger i forbindelse med årsrapporten om statsstøtte i landbrugssektoren for 2010, som Tyskland havde indsendt i henhold til artikel 26 i Rådets forordning (EU) 2015/1589 ([2]). Tyskland besvarede Kommissionens spørgsmål ved brev af 16. januar 2012 og 27. april 2012. Af de oplysninger, som Tyskland indsendte, fremgik det, at Tyskland havde ydet statsstøtte til den tyske mejerisektor på grundlag af Gesetz über den Verkehr mit Milch, Milcherzeugnissen und Fetten (forkortet Milch- und Fettgesetz, herefter »lov om mælk og fedtstoffer«) af 1952.

(2) Ved brev af 2. oktober 2012 meddelte Kommissionen Tyskland, at de pågældende foranstaltninger var registreret som ikke-anmeldt støtte med sagsnummer SA.35484 (2012/NN). Ved brev af 16. november 2012, 7., 8., 11., 13., 14., 15. og 19. februar, 21. marts, 8. april, 28. maj, 10. og 25. juni og 2. juli 2013 indsendte Tyskland yderligere oplysninger.

(3) Ved brev af 17. juli 2013 ([3]) meddelte Kommissionen Tyskland sin afgørelse om, for så vidt angår visse gennemførte delforanstaltninger i henhold til lov om mælk og fedtstoffer, at indlede proceduren efter artikel 108, stk. 2, i TEUF (herefter »åbningsafgørelsen«). I samme brev fastslog Kommissionen, at yderligere delforanstaltninger enten var forenelige med det indre marked for perioden fra den 28. november 2001 til den 31. december 2006 eller for perioden fra den 1. januar 2007 eller for begge perioder, eller at de ikke udgjorde statsstøtte efter artikel 107, stk. 1, i TEUF, eller at de ikke faldt ind under statsstøttereglerne.

(4) For så vidt angår de delforanstaltninger, som er genstand for nærværende afgørelse, nemlig de delforanstaltninger vedrørende forskning, der i åbningsafgørelsen er betegnet som delforanstaltning BY 2, BY 11, BY 12 og BY 13 (herefter »delforanstaltningerne«), angav Kommissionen, at disse delforanstaltninger syntes at have alle de karakteristika, der kendetegner statsstøtte, og at de støtteberettigede omkostninger svarede til de støtteberettigede omkostninger, der tillades i henhold til de gældende statsstøtteregler (se betragtning 203 og 209 i åbningsafgørelsen).

(5) Kommissionen havde imidlertid ikke modtaget tilstrækkelige oplysninger fra Tyskland om støtteintensiteten, navnlig om hvorvidt intensiteten svarede til de satser, der er tilladt i medfør af de gældende statsstøtteregler (se betragtning 204, 205, 210 og 211 i åbningsafgørelsen), og derfor udtrykte den tvivl om, hvorvidt delforanstaltningerne er forenelige med det indre marked (se betragtning 206 og 212 i åbningsafgørelsen). Derfor anmodede Kommissionen Tyskland om at fremsætte sine bemærkninger og fremlægge alle oplysninger, som kan være til hjælp ved vurderingen af den støtte, der vedrører perioden fra den 28. november 2001 (se betragtning 276 i åbningsafgørelsen).

([1]) EUT C 7 af 10.1.2014, s. 8.
([2]) Rådets forordning (EU) 2015/1589 af 13. juli 2015 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af artikel 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (EUT L 248 af 24.9.2015, s. 9).
([3]) C(2013) 4457 final, korrigeret ved skrivelse af 16.12.2013 (C(2013) 9021 final).

(6) Ved brev af 20. september 2013 fremsatte Tyskland bemærkninger vedrørende åbningsafgørelsen. Ved brev af 22. september 2016 og 25. oktober 2016 fremlagde det bayerske ministerium for ernæring, landbrug og skovbrug yderligere forklaringer.

(7) Åbningsafgørelsen blev offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* ([4]). Kommissionen opfordrede interesserede parter til at fremsætte eventuelle bemærkninger inden for en måned. Kommissionen modtog ingen særlige bemærkninger fra interesserede parter vedrørende delforanstaltningerne.

2. **BESKRIVELSE AF DELFORANSTALTNINGERNE**

(8) Lov om mælk og fedtstoffer er en tysk forbundslov, som trådte i kraft i 1952. Det er en rammelov, som har ubegrænset gyldighedsperiode.

(9) Lov om mælk og fedtstoffer bemyndiger i § 22, stk. 1, de tyske delstater (herefter »delstaterne«) til at opkræve en mælkeafgift af mejerierne på grundlag af mængderne af rå mælk.

(10) § 22, stk. 2, i lov om mælk og fedtstoffer bestemmer, at indtægterne fra mælkeafgiften kun må anvendes til:

a) fremme og opretholdelse af kvaliteten på grundlag af bestemte gennemførelsesbestemmelser

b) forbedring af hygiejnen i forbindelse med fremstilling, modtagelse, behandling, forarbejdning og afsætning af mælk og mælkeprodukter

c) mælkekontroller

d) rådgivning af virksomheder i mejerimæssige spørgsmål og løbende mejeriuddannelse af unge arbejdstagere

e) reklame med henblik på øget forbrug af mælk og mælkeprodukter

f) gennemførelse af de i henhold til lov om mælk og fedtstoffer overdragne opgaver.

(11) § 22, stk. 2a, i lov om mælk og fedtstoffer fastslår, at uanset stk. 2 kan midlerne i henhold til stk. 1 også anvendes til:

a) reduktion af strukturelt betingede forhøjede registreringsomkostninger i forbindelse med levering af mælk og fløde fra producent til mejeri

b) reduktion af forhøjede transportomkostninger i forbindelse med levering af mælk mellem mejerier, såfremt leveringen er nødvendig med henblik på at sikre forsyningen af drikkemælk i de aftagende mejeriers afsætningsområde

c) fremme af kvaliteten ved central afsætning af mælkeprodukter.

(12) I Bayern blev mælkeafgiften opkrævet og brugt i henhold til de bayerske bestemmelser på området (Bayerische Milchumlageverordnung).

(13) I Bayern blev mælkeafgiftsmidlerne anvendt til at finansiere de i betragtning 4 omhandlede delforanstaltninger vedrørende forskning, nemlig:

BY 2 — »Die Erhöhung des Milchproteingehaltes durch Management und Züchtung: Eine Perspektive für Milcherzeuger, Verbraucher und Industrie« (forøgelse af mælkeproteinindholdet gennem kvæghold og -avl: perspektiver for mælkeproducenterne, forbrugerne og branchen)

BY 11 — »Förderung der Anpassung von Untersuchungsmethoden zur Bearbeitung spezifischer Fragestellungen sowie der Methodenentwicklung in Kooperation mit Forschungseinrichtungen und der Nutzbarmachung und des Transfers wissenschaftlicher Erkenntnisse für die bayerische Milchwirtschaft« (fremme af tilpasningen af undersøgelsesmetoderne ved behandling af specifikke problemstillinger og metodeudvikling i samarbejde med forskningsinstitutioner og af overførslen af videnskabelig indsigt til den bayerske mejeribranche)

([4]) Se henvisning i fodnote 1.

BY 12 — Entwicklung einer anti-listeriellen, frühen Oberflächenreifungskultur für geschmierte Käse (udvikling af et listeriabekæmpende modningsstof til ost)

BY 13 — »Überwachung von antimikrobiellen Rückständen der Milch — Etablierung des neuen Biosensor-Systems MCR3 für Routineuntersuchungen in der Praxis« (overvågning af antimikrobielle reststoffer i mælk — etablering af det nye biosensorsystem MCR3 til rutineundersøgelser i praksis).

Den sidste delforanstaltning blev også finansieret af delstaten Bayern.

(14) Det specifikke retsgrundlag for gennemførelsen af delforanstaltningerne omfattede desuden

— budgetreglerne i Bayern (Bayerische Haushaltsordnung), navnlig artikel 23 og 44 samt de relevante administrative bestemmelser (Verwaltungsvorschriften)

— det bayerske landbrugsministeriums toårige budgetplan, herunder afsnittet om udgifter fra den særlige fond for mælk og fedtstoffer (Sondervermögen Milch und Fett)

— det bayerske landbrugsministeriums administrative retsakter, som giver bemyndigelse til forskningsprojekter og udgifter (Ausgabeermächtigung).

(15) Beslutningerne om, hvilke former for forskningsprojekter der skal gennemføres og finansieres ved hjælp af mælkeafgiften, blev vedtaget ved en særlig procedure med deltagelse af beslutningstagere på forskellige niveauer: Bestyrelsen for delstatsmejeriforeningen i Bayern (Landesvereinigung der bayerischen Milchwirtschaft) udarbejder en liste med udvalgte projekter, som sættes til afstemning på foreningens generalforsamling (Mitgliederversammlung). Generalforsamlingen stemmer desuden om de planlagte projekters budgetter. På baggrund af denne afstemning og det bayerske landbrugsministeriums toårige budgetplan vedtager ministeriet en række administrative retsakter, hvorved det godkender udgifterne til de udvalgte forskningsprojekter (Ausgabeermächtigung). Der træffes en separat beslutning for hvert projekt.

3. **BEMÆRKNINGER FRA TYSKLAND**

(16) Tyskland har fremlagt følgende oplysninger om de betingelser med hensyn til forenelighed, der anmodes om i åbningsafgørelsen:

BY 2 — »Die Erhöhung des Milchproteingehaltes durch Management und Züchtung: Eine Perspektive für Milcherzeuger, Verbraucher und Industrie« (forøgelse af mælkeproteinindholdet gennem kvæghold og -avl: perspektiver for mælkeproducenterne, forbrugerne og branchen)

(17) Projektet blev gennemført fra 2008 til 2012. Støttemodtageren var Technische Universität München.

(18) Projektets samlede budget var på 600 000 EUR. De økonomiske midler kan udspecificeres som følger:

Tabel 1

Kilde	EUR pr. år	EUR i alt	% af det samlede beløb
Støttemodtagerens egne ressourcer	20 000	100 000	16,67
Theo Müller-koncernen	75 000	350 000	58,33
Mælkeafgift (lov om mælk og fedtstoffer)	35 000	150 000	25

(19) Den støtte, der hidrørte fra mælkeafgiften, var på 150 000 EUR og udgjorde 25 % af forskningsprojektets samlede budget.

BY 11 — »Förderung der Anpassung von Untersuchungsmethoden zur Bearbeitung spezifischer Fragestellungen sowie der Methodenentwicklung in Kooperation mit Forschungseinrichtungen und der Nutzbarmachung und des Transfers wissenschaftlicher Erkenntnisse für die bayerische Milchwirtschaft« (fremme af tilpasningen af undersøgelsesmetoderne ved behandling af specifikke problemstillinger og metodeudvikling i samarbejde med forskningsinstitutioner og af overførslen af videnskabelig indsigt til den bayerske mejeribranche):

(20) Målet med projektet var at modernisere metoderne til analyse af mælk og spørgeskemaerne med særlige mælkerelaterede spørgsmål. Resultaterne fra forskningsprojektet skulle anvendes af de virksomheder i Bayern, der beskæftiger sig med mælkeproduktion og forarbejdning af mælkeprodukter.

(21) Projektet blev gennemført fra 2002 til 2011. Støtten blev ydet årligt.

(22) Der var tale om følgende projektbudget og støttebeløb:

Tabel 2

Perioden 2002-2006

År	2002	2003	2004	2005	2006
Projektbudget (EUR)	332 505,30	416 945,14	616 483,19	812 433,90	587 072,90
Støttebeløb (EUR)	222 261,52	288 240,39	423 429,64	564 887,80	391 124,32
Støtteintensitet (%)	66,84	69,13	68,68	69,53	66,62

Tabel 3

Perioden 2007-2012

År	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Projektbudget (EUR)	378 169,60	324 134,53	376 916,07	369 009,52	409 803,32	343 753,57
Støttebeløb (EUR)	273 898,60	240 292,53	274 014,01	268 866,52	301 076,32	257 259,72
Støtteintensitet (%)	72,43	74,13	72,70	72,86	73,47	74,84

(23) Støttemodtageren var Milchwirtschaftlicher Verein Allgäu-Schwaben e. V. — en mellemstor virksomhed ([5]) (herefter »SMV«). Resultaterne fra forskningsprojektet blev fremlagt ved forskellige nationale og internationale arrangementer og i flere nationale og internationale videnskabelige tidsskrifter ([6]).

([5]) I 2011 havde modtageren ifølge de oplysninger, som Tyskland har fremlagt, 154 medarbejdere og en årlig omsætning på 9,05 mio. EUR.
([6]) Listen med publikationer, som det bayerske ministerium for ernæring, landbrug og skovbrug har fremlagt, er hos Kommissionen registreret under ref. Ares(2016)5503557 — 22.9.2016.

BY 12 — Entwicklung einer anti-listeriellen, frühen Oberflächenreifungskultur für geschmierte Käse (udvikling af et listeriabekæmpende modningsstof til ost):

(24) Ved brev af 20. september 2013 forklarede Tyskland, at landets myndigheder oprindelig havde fremlagt en forkert beskrivelse af projektet, som blev behandlet med henblik på åbningsafgørelsen. Denne fejl førte til forveksling med et andet projekt med en lignende titel, som udelukkende blev finansieret privat. Tyskland fremlagde følgende nye oplysninger om det projekt, der blev finansieret med midler fra mælkeafgiften:

(25) Målet med projektet var at finde indbyrdes forbindelser mellem *Listeria monocytogenes* og ostekit. Projektet skulle understøtte grundlæggende mikrobiel forskning. Således blev der påvist et særlig stort inhibitorisk potentiale i visse stammer af *Pichia norvegensis* i forhold til *Listeria monocytogenes* — et resultat, som ikke tidligere var blevet beskrevet videnskabeligt. Resultatet kunne ikke umiddelbart bruges til fremstilling af ost, da det bagvedliggende inhibitoriske princips molekylære art først skulle afklares.

(26) Projektet blev gennemført fra 2006 til 2008. Projektets budget var på 30 000 EUR. Det blev udelukkende finansieret ved hjælp af mælkeafgiften.

(27) Støttemodtageren var Technische Universität München, som er en offentlig almennyttig videregående uddannelsesinstitution.

BY 13 — »Überwachung von antimikrobiellen Rückständen der Milch — Etablierung des neuen Biosensor-Systems MCR3 für Routineuntersuchungen in der Praxis« (overvågning af antimikrobielle reststoffer i mælk — etablering af det nye biosensorsystem MCR3 til rutineundersøgelser i praksis):

(28) Projektet blev gennemført fra 2010 til 2011. De støtteberettigede omkostninger udgjorde 73 234,58 EUR. Støtten blev ydet i 2010 og stammede fra to kilder, nemlig mælkeafgiften og delstaten Bayerns budget (ernæringsområdet). Mælkeafgiftens andel var på 26 500 EUR, mens støttebeløbet fra ernæringsområdet også udgjorde 26 500 EUR. Støtteintensiteten var således på 72,4 %.

(29) Støttemodtageren var Milchprüfring Bayern e. V., som er en SMV ([7]). Resultaterne fra forskningsprojektet blev fremlagt ved forskellige nationale og internationale arrangementer og i flere nationale og internationale videnskabelige tidsskrifter ([8]).

4. VURDERING AF, OM DER ER TALE OM STATSSTØTTE

(30) I åbningsafgørelsen mente Kommissionen, at delforanstaltningerne syntes at have alle de karakteristika, der kendetegner statsstøtte.

(31) I artikel 107, stk. 1, i TEUF er det fastsat, at statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, er uforenelig med det indre marked.

4.1. Statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler

(32) Støtten blev hovedsagelig ydet i kraft af mælkeafgiften. For så vidt angår delforanstaltning BY 13 blev der også ydet støtte fra delstaten Bayern.

(33) De økonomiske ressourcer, der stammer fra delstaten Bayern, udgør statsmidler. Ressourcerne fra mælkeafgiften betragtes også som statsmidler som omhandlet i artikel 107, stk. 1, i TEUF af følgende årsager:

([7]) I 2011 havde modtageren ifølge de oplysninger, som Tyskland har fremlagt, 158 medarbejdere og en omsætning på 14,6 mio. EUR.
([8]) Listen med publikationer, som det bayerske ministerium for ernæring, landbrug og skovbrug har fremlagt, er hos Kommissionen registreret under ref. Ares(2016)5503557 — 22.9.2016.

(34) I henhold til fast retspraksis er det ikke hensigtsmæssigt at skelne mellem de tilfælde, hvor støtten ydes direkte af staten, og de tilfælde, hvor den ydes af et offentligt eller privat organ, som den pågældende stat har udpeget eller nedsat. Hvis en fordel skal kunne kategoriseres som statsstøtte som omhandlet i artikel 107, stk. 1, i TEUF, skal den dog for det første ydes direkte eller indirekte ved brug af statsmidler og for det andet kunne tilregnes staten.

(35) Med hensyn til de foranstaltninger, der beskrives ovenfor, står det klart, at afgiften opkræves på baggrund af en forbundslov (loven om mælk og fedtstoffer) sammen med bestemmelser om en mælkeafgift i Bayern.

(36) Mere specifikt fremgår det af § 22, stk. 1, første punktum, i lov om mælk og fedtstoffer, at delstatsregeringerne i samråd med delstatsmejeriforeningerne eller brancheorganisationerne kan opkræve fælles afgifter fra mejerier, mælketerminaler og flødestationer med det mål at fremme mejerisektoren.

(37) I henhold til § 22, stk. 1, andet punktum, i samme lov kan delstatsregeringerne, hvis delstatsmejeriforeningerne eller brancheorganisationerne anmoder dem om det, opkræve fælles afgifter på op til 0,2 cent pr. kg leveret mælk. Det er således helt klart delstatsregeringerne, der har beføjelserne med hensyn til at opkræve afgifter.

(38) Retsgrundlaget for opkrævning af en mælkeafgift i Bayern findes i særlig lokal lovgivning på området, som danner grundlag for nærmere bestemmelser, herunder afgiftens størrelse. Således reguleres opkrævningen af mælkeafgiften af den bayerske delstatsregering, hvilket vil sige af staten. Dette gælder, uanset at den pågældende lokale lovgivning fastlægges i samråd med den pågældende delstatsmejeriforening, der repræsenterer mejerisektoren.

(39) I den foreliggende sag opkræves en afgift hos private virksomheder i form af mejerier. Indtægten fra denne afgift tilflyder delstaten Bayern, hvor den bruges til finansiering af forskningsrelaterede delforanstaltninger. Den anses derfor for at være under offentlig kontrol.

(40) Kommissionen konkluderer, at de foranstaltninger, der finansieres af midler fra mælkeafgiften, bygger på statsmidler og kan tilregnes staten.

4.2. **Virksomheder/selektiv fordel**

(41) Der var tale om følgende støttemodtagere: Technische Universität München (delforanstaltning BY 2 og BY 12), Milchwirtschaftlicher Verein Allgäu-Schwaben e. V. (delforanstaltning BY 11) og Milchprüfring Bayern e. V. (delforanstaltning BY 13).

(42) Technische Universität München er en offentlig forskningsorganisation. For så vidt angår delforanstaltning BY 2 skal organisationen betragtes som en virksomhed, da den har udført en økonomisk aktivitet, nemlig kontraktforskning inden for landbruget, med det formål at frembringe praktiske resultater, som mælkeproducenter og mejerier kan bruge i mælkeproduktionen. Aktivitetens økonomiske art understreges af, at private virksomheder (Theo Müller-koncernen, se betragtning 18) også medvirkede ved finansieringen af forskningsprojektet. Det kan konkluderes, at forskningsorganisationen foretog kontraktforskning og leverede forskningsresultater til erhvervsvirksomheder.

(43) Hvad angår delforanstaltning BY 12, kan Technische Universität München ikke betragtes som en virksomhed, da universitetet udførte en ikke-økonomisk aktivitet, nemlig uafhængig forskning i mere grundlæggende viden på det mikrobielle område. Som anført i betragtning 24 fremlagde Tyskland nye oplysninger om denne delforanstaltning, som ikke blev evalueret i åbningsafgørelsen. Ifølge de nye oplysninger vedrører forskningsprojektet under delforanstaltning BY 12 uafhængig forskning i form af grundlæggende mikrobiel forskning uden direkte praktisk gennemførelse.

(44) Milchwirtschaftlicher Verein Allgäu-Schwaben e. V. (delforanstaltning BY 11) og Milchprüfring Bayern e. V. (delforanstaltning BY 13) er privatretlige sammenslutninger af repræsentanter for mælkeproducenterne og mælkeindustrien i Bayern, som udfører forskellige økonomiske aktiviteter og tjenester, der har interesse for de bayerske aktører, som producerer og forarbejder mælk, og andre kommercielle operatører i mejerisektoren. I forbindelse med delforanstaltning BY 11 og BY 13 har de arbejdet med kontraktforskning inden for landbruget med det formål at frembringe praktiske resultater, som mælkeproducenter og mejerier kan bruge i mælkeproduktionen. I Tyskland har de status som SMV'er.

(45) De tre udvalgte støttemodtagere fik i deres egenskab af virksomheder en selektiv fordel, idet visse projektomkostninger, der udgør en del af deres økonomiske aktivitet, og som normalt skulle dækkes af deres eget budget, blev dækket af midler fra delstatens budget og mælkeafgiften.

4.3. **Fordrejning af konkurrencen og indvirkning på samhandelen**

(46) Domstolen har konsekvent fastholdt, at en styrkelse af en virksomheds konkurrenceevne i kraft af tildeling af statsstøtte generelt fordrejer konkurrencen med andre, konkurrerende virksomheder, som ikke nyder godt af denne støtte ([9]). Støtte til en virksomhed, som opererer på et marked, der er åbent for samhandel inden for EU, vil sandsynligvis påvirke samhandlen mellem medlemsstaterne ([10]). I perioden 2001-2012 var der betydelig samhandel med landbrugsprodukter inden for EU. For eksempel havde importen og eksporten af produkter i kategori 0401 i den kombinerede nomenklatur (mælk og fløde, ikke koncentreret eller tilsat sukker eller andre sødemidler) ([11]) en værdi af henholdsvis 1,2 mia. EUR og 957 mio. EUR i 2011 ([12]).

(47) De delforanstaltninger, der vurderes i denne afgørelse, sigter mod at understøtte industriel kontraktforskning i landbrugssektoren, navnlig mejerisektoren. I betragtning af den omfattende samhandel med mejeriprodukter kan det derfor antages, at de pågældende delforanstaltninger fordrejer konkurrencen og påvirker samhandlen mellem medlemsstaterne eller truer med at gøre det.

4.4. **Konklusion vedrørende forekomsten af statsstøtte**

(48) Det kan således konkluderes, at delforanstaltning BY 2, BY 11 og BY 13 udgør statsstøtte som omhandlet i artikel 107, stk. 1, i TEUF, mens delforanstaltning BY 12 ikke udgør statsstøtte, da støttemodtageren ikke har udført nogen økonomisk aktivitet.

5. **VURDERING AF STØTTENS LOVLIGHED**

(49) I henhold til artikel 108, stk. 3, i TEUF skal medlemsstaterne underrette Kommissionen om enhver påtænkt indførelse af støtteforanstaltninger, og de må ikke gennemføre disse foranstaltninger, før Kommissionen har bekræftet, at de er forenelige med bestemmelserne (stilstandsforpligtelse). Tyskland har ikke underrettet Kommissionen om delforanstaltning BY 2, BY 11 og BY 13 forud for gennemførelsen af dem.

(50) Delforanstaltning BY 2, BY 11 og BY 13 udgør ny støtte, jf. artikel 1, litra c), i forordning (EU) 2015/1589. Ingen af kriterierne for eksisterende støtte er opfyldt. Navnlig er støtten ikke »eksisterende« som omhandlet i artikel 1, litra b), nr. i), i forordning (EU) 2015/1589, da den blev ydet efter, at TEUF var trådt i kraft (delforanstaltning BY 2 blev iværksat i 2008, mens delforanstaltning BY 11 blev iværksat i 2002, og delforanstaltning BY 13 blev iværksat i 2010), og forældelsesfristen på 10 år ikke er udløbet (perioden blev afbrudt den 28. november 2011, se betragtning 152 i åbningsafgørelsen).

(51) Da Kommissionen ikke blev underrettet om disse nye støtteforanstaltninger, før de blev gennemført, er de således ulovlige.

6. **VURDERING AF DELFORANSTALTNINGERNES FORENELIGHED**

(52) I henhold til artikel 107, stk. 3, litra c), i TEUF kan støtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsgrene eller økonomiske regioner betragtes som forenelige med det indre marked, når den ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse.

(53) I overensstemmelse med Kommissionens meddelelse om fastlæggelse af reglerne for vurdering af ulovlig statsstøtte ([13]) skal enhver ulovlig støtte, dvs. støtte ydet i modstrid med artikel 108, stk. 3, i TEUF, vurderes i overensstemmelse med de bestemmelser, der gjaldt på det tidspunkt, hvor støtten blev ydet.

([9]) Dom af 17. september 1980, Philip Morris Holland BV mod Kommissionen, 730/79, ECLI:EU:C:1980:209, præmis 11 og 12.
([10]) Se navnlig dom af 13. juli 1988, Den Franske Republik mod Kommissionen, 102/87, ECLI:EU:C:1988:391.
([11]) Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 927/2012 af 9. oktober 2012 om ændring af bilag I til Rådets forordning (EØF) nr. 2658/87 om told- og statistiknomenklaturen og den fælles toldtarif (EUT L 304 af 31.10.2012, s. 1).
([12]) *Kilde*: Eurostat.
([13]) Kommissionens meddelelse om fastlæggelse af reglerne for vurdering af ulovlig statsstøtte (EFT C 119 af 22.5.2002, s. 22).

(54) Der er vedtaget særlige retningslinjer for støtte til forskning. Støtte ydet i perioden fra den 28. november 2001 til den 31. december 2006 skal vurderes i lyset af Fællesskabets rammer for statsstøtte til forskning og udvikling ([14]) (herefter »Fællesskabets rammer fra 1996«). Støtte ydet efter den 1. januar 2007 skal vurderes i lyset af Fællesskabets rammer for statsstøtte til forskning og udvikling og innovation ([15]) (herefter »Fællesskabets rammer for 2007-2013«).

(55) Delforanstaltningerne BY 2, BY 11 og BY 13 vedrører industriel forskning som defineret i andet led i bilag I til Fællesskabets rammer fra 1996 og i punkt 2.2.(f) i Fællesskabets rammer for 2007-2013, da målet med disse delforanstaltninger var at opnå væsentlige forbedringer og viden om mejeriprodukter og produktionsprocesser, og da foranstaltningerne havde stor praktisk betydning for mejerisektoren. Resultaterne af disse forskningsprojekter kunne umiddelbart bruges i produktionen hos virksomhederne i mejerisektoren, idet målet med projekterne var at fremstille mælkeprodukter af bedre kvalitet. For eksempel handlede forskningsprojektet under delforanstaltning BY 2 om at øge i mælkeproteinindholdet, og her var private virksomheder direkte involveret. Forskningsprojektet under delforanstaltning BY 11 vedrørte moderne metoder til analyse af mælkens kvalitet, mens projektet under delforanstaltning BY 13 drejede sig om etablering af et nyt biosensorsystem til rutinemæssig test i praksis.

(56) De støtteberettigede omkostningers forenelighed er allerede blevet bekræftet i åbningsafgørelsen (se betragtning 203 og 209 i afgørelsen). Der skal stadig foretages en vurdering af støtteintensiteten (se betragtning 204, 205, 210 og 211 i åbningsafgørelsen) (se betragtning 5 i nærværende afgørelse).

Delforanstaltning BY 2

(57) Delforanstaltning BY 2 skal vurderes i lyset af Fællesskabets rammer for 2007-2013, da støtten blev ydet i perioden 2008-2012.

(58) I henhold til punkt 5.1.2.(b) i Fællesskabets rammer for 2007-2013 er en støtteintensitet på op til 50 % tilladt for industriel forskning. Støtteintensiteten for delforanstaltning BY 2 var på 25 % (se betragtning 19 i denne afgørelse), og derved lå den inden for den tilladte retlige grænse.

(59) Det kan således konkluderes, at delforanstaltning BY 2 er forenelig med det indre marked, idet den grænse for støtteintensiteten, der er fastsat i punkt 5.1.2(b) i Fællesskabets rammer for 2007-2013, er overholdt.

Delforanstaltning BY 11

(60) Da støtten under delforanstaltning BY 11 blev ydet mellem 2002 og 2011, skal den vurderes i lyset af begge rammebestemmelser for støtte til forskning, nemlig Fællesskabets rammer fra 1996 for den del af gennemførelsen, der strækker sig fra den 28. november 2001 til den 31. december 2006, og Fællesskabets rammer for 2007-2013 for resten af gennemførelsen fra den 1. januar 2007 til den 31. december 2011.

(61) I gennemførelsesperioden fra den 28. november 2001 til den 31. december 2006 lå den tilladte støtteintensitet for industriel forskning på 50 % (punkt 5.3 i Fællesskabets rammer fra 1996). Yderligere 10 procentpoint var tilladt, hvis støtten blev ydet til en SMV (punkt 5.10.1 i Fællesskabets rammer fra 1996). En yderligere stigning på 10 procentpoint var tilladt, hvis projektets resultater blev formidlet og offentliggjort bredt (punkt 5.10.4.(c) i Fællesskabets rammer fra 1996). Den støtte, der er ydet under delforanstaltning BY 11, overholder disse regler om støtteintensitet, da resultaterne er blevet fremlagt ved forskellige videnskabelige arrangementer og i diverse videnskabelige publikationer på internationalt og nationalt plan, og da støtten gik til SMV'er og udgjorde mindre end 70 % af de støtteberettigede omkostninger (se betragtning 22 og tabel 2 i denne afgørelse).

(62) I gennemførelsesperioden fra den 1. januar 2007 til den 31. december 2011 lå den tilladte støtteintensitet for industriel forskning på 50 % (punkt 5.1.2.(b) i Fællesskabets rammer for 2007-2013). Yderligere 10 procentpoint var tilladt, hvis støtten blev ydet til en SMV (punkt 5.1.3(a) i Fællesskabets rammer for 2007-2013). En yderligere stigning på 15 procentpoint op til en maksimal støtteintensitet på 80 % var tilladt, hvis projektets resultater blev formidlet og offentliggjort bredt (punkt 5.1.3.(c) i Fællesskabets rammer for 2007-2013). Den støtte, der er ydet under delforanstaltning BY 11, overholder disse regler om støtteintensitet, da resultaterne er blevet fremlagt ved forskellige videnskabelige arrangementer og i diverse videnskabelige publikationer på internationalt og nationalt plan, og da støtten gik til SMV'er og udgjorde mindre end 75 % af de støtteberettigede omkostninger (se betragtning 21 og tabel 3 i denne afgørelse).

([14]) Meddelelse fra Kommissionen — EF-rammebestemmelser for statsstøtte til forskning og udvikling (EFT C 45 af 17.2.1996, s. 5).
([15]) Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til forskning og udvikling og innovation (EUT C 323 af 30.12.2006, s. 1).

(63) Støttemodtageren (Milchwirtschaftlicher Verein Allgäu-Schwaben e. V) indgår i kategorien SMV, da antallet af medarbejdere og den årlige omsætning ligger under de tærskler, der er fastsat i Kommissionens henstilling af 6. maj 2003 om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder ([16]) (se betragtning 23). Listen over de forskellige internationale og nationale videnskabelige arrangementer og publikationer, der henvises til i samme betragtning, omfatter ca. 38 offentlige forelæsninger og 29 publikationer.

Delforanstaltning BY 13

(64) Delforanstaltning BY 13 skal vurderes i lyset af Fællesskabets rammer for 2007-2013, da støtten blev ydet i 2010.

(65) Den tilladte støtteintensitet for industriel forskning lå på 50 % (punkt 5.1.2.(b) i Fællesskabets rammer for 2007-2013). Yderligere 10 procentpoint var tilladt, hvis støtten blev ydet til en SMV (punkt 5.1.3(a) i Fællesskabets rammer for 2007-2013). En yderligere stigning på 15 procentpoint op til en maksimal støtteintensitet på 80 % var tilladt, hvis projektets resultater blev formidlet og offentliggjort bredt (punkt 5.1.3.(c) i Fællesskabets rammer for 2007-2013). Den støtte, der er ydet under delforanstaltning BY 13, overholder disse regler om støtteintensitet, da resultaterne er blevet fremlagt ved forskellige videnskabelige arrangementer og i diverse videnskabelige publikationer på internationalt og nationalt plan, og da støtten gik til SMV'er og udgjorde mindre end 75 % af de støtteberettigede omkostninger (se betragtning 26 og 27 i denne afgørelse).

(66) Støttemodtageren (Milchprüfring Bayern e. V) indgår i kategorien SMV, da antallet af medarbejdere og den årlige omsætning ligger under de tærskler, der er fastsat i Kommissionens henstilling af 6. maj 2003 om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder ([17]) (se betragtning 29). Listen over de forskellige internationale og nationale videnskabelige arrangementer og publikationer, der henvises til i samme betragtning, omfatter ca. 12 offentlige forelæsninger og 12 publikationer.

Konklusion om, hvorvidt delforanstaltningerne til støtte er forenelige

(67) Det kan konkluderes, at delforanstaltningerne BY 2, BY 11 og BY 13 er forenelige med det indre marked —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Delforanstaltning BY 12 udgør ikke statsstøtte som omhandlet i artikel 107, stk. 1, i TEUF.

Artikel 2

Statsstøtte, som Tyskland har ydet ulovligt i perioden mellem den 28. november 2001 og den 31. december 2012 for delforanstaltningerne BY 2, BY 11, og BY 13 i strid med artikel 108, stk. 3, i TEUF, er forenelig med det indre marked i medfør af artikel 107, stk. 3, litra c), i TEUF.

Artikel 3

Denne afgørelse er rettet til Forbundsrepublikken Tyskland.

Udfærdiget i Bruxelles, den 24. marts 2017.

På Kommissionens vegne
Phil HOGAN
Medlem af Kommissionen

([16]) EUT L 124 af 20.5.2003, s. 36.
([17]) EUT L 124 af 20.5.2003, s. 36.